

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

UGENS OVERSKRIFTER

Sankthans

[KONTAKT] Sankthans i Bredsted (foto: Peter Hansen) og mange andre steder.

Læs mere på KONTAKT siderne 2, 3 & 4

Kærlighed

[KONTAKT] I behøver ikke holde af den, blot I holder den; de her avis-aktionærer gør (foto: Lars Salomonsen). En kærlighedserklæring og en generalforsamling:

Læs mere på KONTAKT side 2

I kejserens skygge

[KONTAKT] En ny permanent Sønderjyllands-udstilling i Sønderborg med kejser Wilhelm (foto) – se den.

Læs mere på KONTAKT side 4

Musik i gårdene

[KONTAKT] 19. juli-18. august genlyder de flensborgske gårde af musik fra hele verden: Flensburger Hofkultur med bl.a. Pinksjots (foto).

Læs mere på KONTAKT side 5

Storfamilien fungerer

[KONTAKT] I bakspejlet betragtet blev årsmødemottoet 'Sydslesvig kalder', der

meget vel egner sig som permanent arbejdstitel for det danske mindretals bestræbelser på at synliggøre sig selv mere i den danske offentlighed, også en intern demonstration af, at storfamilien Sydslesvig fungerer. Børn, ungdom og ældre styrken var mødt frem til årsmøderne for at vise verden: vi er et solidarisk mindretal, der sætter pris på Danmarks engagement i vores verden og værdsætter den genvundne ligestilling og respekt som et politisk flertal i Slesvig-Holsten sammen med vores politiske parti har gennemført. Folketingets formand Mogens Lykketoft og landdagens formand Klaus Schlie forsikrede på deres fælles møde med mindretallet, at mindretalsrettigheder, ligestilling og kulturel autonomi er grundlaget for grænsefreden og en model for den fortsat mangelfulde mindretalspolitik i det europæiske hus.

De daglige angreb fra CDU's ungdomsorganisation mod SSW's fritagelse for 5% spærregrensen, der hører til Bonn-erklæringens grundrettigheder for mindretallet, harmonerer ikke med Klaus Schlies forsikringer om en fremadrettet og positiv mindretalspolitik.

Modsat de unge konservative grænsekrigere, fik vi fra dansk politisk side en uforbeholden solidaritets- og tillidsklæring, som især økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestager men også ministerpræsident Torsten Albig tydeligt gav udtryk for ved søndagens stormøde i Flensborg – en fortsat dansk støtte til de danske sydslesvigere, som også Danmarks udenrigsminister Villy Søvndal udtrykte det ved friluftsmødet i Slesvig.

Dieter Paul Küssner

SSF ønsker sine medlemmer, venner og forretningsforbindelser en god sommer. Vore sekretariater er med visse begrænsninger åbne i hele sommerperioden. Medlemsbladet KONTAKT er til bage 25. juli.

NORDISKE PARLAMENTARIKERE

Fra arbejds mødet i Nordisk Råds Medborger- og forbrugerudvalg på Flensborghus under forsæde af ordføreren, MP Satu Haapanen fra den finske rigsdag (for bordenden i midten). (Foto: SPT)

Informativt besøg

[KONTAKT] SSF stillede ekspertise og lokaler til rådighed, da Nordisk Råds Medborger- og forbrugerudvalg tirsdag og onsdag var på visit i Sydslesvig.

Efter et indledende internt udvalgsmøde på Flensborghus onsdag orienterede SSFs formand Dieter Paul Küssner og SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen bl.a. om den dansk-tyske mindretalsordning, om mindretallet og de sydslesvigske forbindelseslinjer til Norden.

Senere på dagen mødte gæsterne Alice Feddersen fra DCB og Anette

Jensen fra Nordisk Informationskontor, der orienterede om den nordiske litteraturfestival hvert år og planerne om et Nordens Hus i Flensborg.

Tirsdagsprogrammet afrundedes med en udflygt til Frøslevlejren og en middag på Dansk Generalkonsulat i Flensborg.

I går gæstede de nordiske parlamentarikere og deres embedsmænd Danevirke og SSFs museum dér, hvor de bl.a. fik en orientering om den nordisk-slesvig-holstenske ansøgning om Danevirke-Hedeby som Unescos Verdens Kulturarv.

Næste programpunkt gjaldt landdagen i Kiel, hvor præsident Klaus Schlie hilste på de nordiske parlamentarikere og deres ledsagende embedsværk, og hvor der var informationsamtaler bl.a. om det nordiske samarbejde, Østersø-samarbejdet og landets energi- og miljøpolitik ved minister Anke Spoorendonk (SSW), SSW-landsformand Flemming Meyer og Sandra Redmann (SPD), formand for landdagens miljø- og energiudvalg. Programmet afsluttedes i aftes med en middag i Flensborg.

FLENSBORGs MENIGHEDER

Gudstjeneste med damp

[KONTAKT] Søndag den 14. juli kl. 10.30 lukker dampskibe og -maskiner "damp ud" og på den måde indvarsle begyndelsen på den fælles gudstjeneste ved dette års Dampf Rundum/ Dampf-Rundtom på Flensborg havn overfor Volksbad. Frøya Gildberg synger a capella fra salmen "Der sad en fisker" (jf. Lukasevangeliet 5) ved denne i øvrigt hovedsageligt tysksprogede gudstjeneste,

der samler de fleste kirkesamfund, folkekirker og frikirker i Flensborg. Disse er forenet omkring det økumeniske runde bord her i byen, der for tiden ledes af præst ved Ansgar, Preben K. Mogensen. Emnet er "at lukke damp ud". Blæserne fra Flensborg og omegn under ledelse af Bruno Lorenzen spiller til optakt og til salmesangen. Bønner og læsninger er fordelt på medlemmer

fra de forskellige menigheder. Prædiken holder Hiltrud Thye fra den katolske kirke, André Peter, præst ved baptistkirken og Stefan Henrich, præst ved Skt. Jürgen. Der er program for børn på Museumsværftet under gudstjenesten. Henvendelse ved tribunen.

pkm

LITTERATURFEST.NU

Eksklusiv-weekend tilbydes

[KONTAKT] Nordisk Informationskontor tilbyder i anledning af årets nordiske litteraturfestival 13.-21. september en weekendpakke 19.-22. september for tilreisende i samarbejde med Flensborg Fjord Tourismus. Pakken indeholder foruden tre nætter på hotel med morgenmad, tre måltider, guidede byture samt en sejltur med Möwe plus entre til en række litteraturfest-arrangementer: Torsdag, 19. september kl. 15, caféarrangement med Helene Uri på Dansk Centralbibliotek, fredag, 20. september kl. 15, caféarrangement med Katrine Marie Guldager (DK) på Dansk Centralbibliotek, og kl. 19 forfatteraften med Steve Sem-Sandberg (S) i Bundsens Kapel,

lørdag, 21. september kl. 14.30, litteraturfest-afslutning på Dansk Centralbibliotek med forfatterne Kim Leine (DK), Rosa Liksom (FIN) og Hallgrímur Helgason (IS), samt kl. 20 koncert med Dissing, Dissing, Las & Dissing på Flensborghus.

Hele herligheden koster 375 euro pr. person i dobbeltværelse, 429 euro i enkeltværelse.

En reduceret to nætters Flensborg-pakke (20.-22.9.) tilbydes for 299 hhv. 345 euro. Bookingen er bindende og sendes per e-mail senest onsdag den 31.7. med oplysninger om for- og efternavn på alle rejsedeltagere, information om ankomst- og afrejsedato samt postadresse med telefonnum-

mer til Ruth Valeur Faber, rvf@nordisk-info.de. Ved booking betales et acontobeløb på 20% inden 14 dage. Restbeløbet betales senest 10 dage før ankomst. Flensborg Fjord Tourismus har konto i Kreditbanken i Aabenraa; konto oplyses ved bekræftelse af booking. Det er 4. gang den nordiske litteraturfestival - litteraturfest.nu - løber af stablen i den dansk-tyske grænseregion Sønderjylland-Schleswig, arrangeret af Nordisk Informationskontor i Flensborg og Flensborg Bys Kulturbüro i samarbejde med biblioteker i hele grænseregionen. www.litteraturfest.nu

FLENSBORGHUS

Sommer-åbningstid i receptionen

[KONTAKT] I skolernes sommerferie 24. juni - 2. august er der reduceret åbningstid i fællesreceptionen på Flensborghus:

Mandag - torsdag kl. 10 - 14 og fredag kl. 8 - 12. Dørklokken er dog sat til i den almindelige arbejdstid på Dansk Ge-

neralsekretariat og Ungdomssekretariatet - men tag gerne telefonisk kontakt først for at være sikker på at komme ind på Flensborghus.

HUSUM

Duo Mojn-Moin måtte have en pavillon at spille under i det våde vejr. (Foto: Markus Hausen)

Husum genoplivede sin sankthansfest

[KONTAKT] Trods det lidt våde vejr lykkedes det Husum SSF-distrikt, spejderne og den danske menighed at lokke hen ved 80 mennesker til sankthansfest på Husum Danske Skoles sportsplads. Men man havde også indforskrevet SSW-formand Flemming Meyer som taler og sørget for underholdning ved Duo Mojn-Moin.

Sankthansfesten i Husum var tidligere en fast tradition, men i nogle år har den ikke været holdt. Denne gang svor SSF-distriktet på, at det ville holde den, hvis ingen andre ville. På falderebet sprang så spejderne og menigheden til som medarrangør, og mon ikke traditionen er genoptaget.

ph

UGEN DER KOMMER

KONTAKTs sommerpause: 28.6.-19.7. Næste udgave: 25. juli

28.

Flensborg Ældreklubben Duborg: Hygge med underholdning i Toosbüygade 7 kl. 15
Flensborg SSF- og SSW-distrikt Nord: Sommerfest i Tønnsenhuset kl. 19

29.

Helligåndskirken **Flensborg:** Middagskoncert med Stephan Krueger kl. 12
Flensborg SSF-distrikt Centrum-Duborg-Vest: Sommerudflugt til Kolding fra Skibsbroen kl. 9
SSF-distrikt Gelting-Gulde-Runtoft: Cykeltur med grill, fra Gelting Forsamlingshus kl. 11
SSF-distrikt Tønning: Deltagelse i "Genusmarkt" i Alte Schule Warmhörn i Tetenbøl fra kl. 11
Slesvig SSF-distrikt Centrum-Nord: Kursus i nostalgisk håndarbejde "kniplinger" på Slesvig-hus kl. 10-16
SSW-distrikt Satrup-Sørup: Generalforsamling på Satrup Skole kl. 14.30

1.

Flensborg SSF-distrikt Nord: Sommerudflugt med Margretheklubben fra menighedshuset kl. 14

2.

Den Slesvigske Kvindeforening: Sommerudflugt til Lübeck fra **Harreslev** Skole kl. 10

3.

SdU: 11-mands fodbold-stævne for herre senior på DGF-pladsen, **Flensborg**
Flensborg SSF- og SSW-distrikt Nord: Morgenmad med Sejlklubben i Tønnsenhuset kl. 9
Flensborg SSF-distrikt Skt. Hans: Sommerudflugt til Molfsee fra Munketoft kl. 8
Sild Seniorklub: Guidet rundtur med Silke von Bremen i Gl. Vesterland kl. 15
SSF-distrikt Ravnkær: Strikcafé i forsamlingshuset kl. 15.30

4.

SdU: Deltagelse i Landstævnet i **Esbjerg** 4.-7.7.
SSF-distrikt Damholm: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15-17

5.

Harreslev Kvindeforening: Tur til Jels Vikingspil fra skolen kl. 18

6.

SSF-distrikt Arnæs: Grill i forsamlingshusets have kl. 17.30

7.

SSF Gottorp amt: Riverboatshuffle med "JazzBuffetten" fra Schleihallenbrücke kl. 18.30

10.

SSF-distrikt Isted/Jydbæk: Husflid i Jydbæk Forsamlingshus kl. 19.30
SSF-distrikt Ravnkær: Strikcafé i forsamlingshuset kl. 15.30

11.

SSF-distrikt Damholm: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15-17
Slesvig SSF-distrikt Frederiksberg: Torsdagsklub, Mansteinstr. 9 kl. 15

12.

Flensborg Ældreklubben Duborg: Seiltur på fjorden fra Skibsbroen kl. 14.30

17.

SdU: Kvalifikationsstævne til LM i petanque ved **Harreslev** Danske Skole kl. 10
SSF-distrikt Oversø/Frørup, ældreklubben og kvindeforeningen: Udflugt ud i det blå for de unge over 60 år fra Frørup Danske Skole kl. 14
SSF-distrikt Ravnkær: Strikcafé i forsamlingshuset kl. 15.30

18.

SSF-distrikt Damholm: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15-17

24.

SSF-distrikt Ravnkær: Strikcafé i forsamlingshuset kl. 15.30

25.

SSF-distrikt Damholm: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15-17

Heer drääwe we üs

Friisk Foriining: Sprogrejse til Færøerne for 14-18 årige 24.7.-1.8.

FLENSBORG AVIS

Ikke nødvendigvis holde af den – men holde den!

[KONTAKT] „I behøver jo ikke holde af den, bare I holder den!“ sagde tidl. chefredaktør Karl Otto Meyer engang. Dermed berørte han dengang med typisk dansk humor et centralt anliggende for Flensborg Avis. Og den er gået igen lige siden – også på aktionærs-generalforsamlingen sidste uge, men sagt af andre ud fra en overbevisning om, at flere burde holde den, selvom abotallet er stabilt sammenlignet med andre aviser. Utvivlsomt er vor avis som informationsorgan og talerør for det danske mindretal et vigtigt kommunikationsled til befolkningen syd og nord for grænsen. Den holder vagt, den er inspirerende, flersproget informativ, politisk højtaktuel, med fremragende kulturelle bidrag, interessant for alle aldersklasser, velkendt også i tyske kredse, som i stigende grad forstår dansk.

Og for danske sydslesvigere bør det også være en hjertesag at holde den.

TRADITION & FREMTID

At Flensborg Avis har den opgave at forene tradition og fremtid, var avis-generalforsamlingen bevis på. Altid noget nyt at berette om. Den moderne teknik er forlængst en fast bestanddel i bedriftens hverdag. Onlineavisen er kommet for at blive. Og flere afsæt kommer til i en avisverden, som i dag er vanskeligere, ustabil, og mærket af tab på printmedieområdet. Flensborg Avis har modsat andre kunnet holde skindet på næsen - og mere til.

Tilsynsråd og direktion præsenterede en beretning, hvor de stort set udtrykte tilfredshed. Og medarbejderne, der til daglig står i forreste række, blev rost for sammenhold og udholdenhed.

Hos nogle, der står avisen meget nær, er det gamle bladhus på Nørretorv i Flensborg ikke glemt endnu, fyldt med minder, et stykke avishistorie i oprørte tider.

Sydslesvigsk Forening og SSW, SdU, kirken, Dansk Centralbibliotek, Den Slesvigske samling, alle sydslesvigske danske institutioner er med avisen - og den med dem - bundet sammen om det at være dansk i Sydslesvig.

NY CHEFREDAKTØR

Det var chefredaktøren Bjarne Lønborgs 23. og sidste generalforsamling i funktion. Nogle mente at have opdaget et lettelsens smil i det ellers alvorlige chefredaktør-ansigt under årsberetningen.

Efterfølgeren fra 1. december som chefredaktør og adm. direktør, sydslesvigdrenge Jørgen Møllekær, viste profil, ridsede fremtidsperspektiver

og op udtalte sympati for og kendskab til Sydslesvig, hvor han virkede som ung journalist på Flensborg Avis, inden han drog til Danmark for alvor. „Jeg holder af jer“, sagde han til aktionærerne.

SYMPATI

Sympati, ja måske også kærlighed til Flensborg Avis var som altid at spore på generalforsamlingen. Livlig trafik udenfor „Hotel des Nordens“, gensynsglæde inde i salen. Geranier i vaserner og vand uden brus til aktionæ-

rerne men fortsat ingen kaffe på bordene. Til gengæld stor opmærksomhed i det relativt korte møde, lidt åben kritik, sikkert mere ment som tilskyndelse, og rosende ord prægede generalforsamlingen. Undertegnede aktionærsgave, et elektrisk vægur, tilegnes indgangen til Margrethegården i Slesvig, hvor det placeres over postkasserne i korridoren, og hvor det glimrende kan følge med i post- og avis-scenariet - ikke kun om torsdagen.

Johanna

Flensborg Avis chefredaktør og adm. direktør igennem 23 år, Bjarne Lønborg t.h. stopper med udgangen af november. Hans efterfølger er Jørgen Møllekær t.v., der har sydslesvigske rødder. (Foto: Lars Salomonsen)

To fhv. chefredaktører til generalforsamling: Carl Hagens t.h. og Rudolf Mach.

Mødes gensynsglad hvert år på generalforsamlingen: f.v. Annelene og (skjult bag hende) Dennis G. Jørgensen fra Dyreborg/Fyn og Mariechen (født slesviger) og Svend Erik Thomassen t.h. fra Flensborg, der har kendt hinanden længe. I midten Carsten Petersen fra Flensborg. (Fotos: Bernd Bossemeier)

GOTTORP AMT

Prægtigt bål på Christianslyst

[KONTAKT] Der var livligt færden fra alle sider ved SSF Gottorp Amts sankthansfest i søndags. Christianslysts dygtige leder, Elly Andersen og hendes medarbejdere sørger altid for god beværtning i det populære kompleks, serverede lækre ting og sager. Annelene Sezgin, medlem af SSF Centrum/Nords bestyrelse i Slesvig fortæller begejstret: "Det var en festlig aften med mange gæster, især mange børn. Sønderbrarup Danske Skole var stærkt involveret i hele programmet.

Elever fra 8. og 9.klasse havde rejst bålet. Vor amtsformand Franz Dittrich holdt en god og engageret velkomsttale.

I centrum for arrangementet stod overrækkelsen af et nyt Danebrogsflag til SSFdistrikt Ravnkær. Den ærefulde gave blev overrakt af Preben Petersen, formand for Danmarks-Samfundet. Et udtryk for gammelt venskab og respekt. Også tidl. SSFamtsformand Preben Vognsen deltog i højtideligheden. Børnene – mange med pirathue - fik

interessant musikalsk og praktisk undervisning af Tine Mynster. De legede med hænder og fødder og søgte at efterligne Falcks reddere." Annelene beretter videre: "Flere voksne legede med. Vi var betaget af hele atmosfæren; henne ved svømmebadet og nede på bålpladsen, hvor Preben Petersen holdt en tale, og bålet varmede kroppe og sind." "Vi elsker vort land", blev der sunget ved afslutningen.

Johanna

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Bjarne Lønborg. Redaktion: Bernd Engelbrecht, Dansk Generalsekretariat, Nørregade/Norderstr. 76, 24939 Flensborg
Post til Postfach 2664, 24916 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller 14408 122 · Fax 0461/14408 131
Internet: www.syfo.de · e-mail: info@syfo.de
Udkommer hver torsdag. Bezugspreis ist im Mitgliedsbeitrag enthalten.

BREDSTED

Den lækre grillmad blev spist under tag.

Sankthansfest fuld af fællesskab

[KONTAKT] Børnehaveleder Torge Petersen, der holdt årets båltale i Bredsted, mindedes den første sankthansfest, han havde været med til. Det var hos feriefamilien på en gård i Himmerland.

- Det var noget særligt, fordi man den aften virkelig følte sig som en

del af et fællesskab, sagde han. De cirka 50 deltagere i arrangementet i Bredsted fik lov at nyde talen i tørvejr og også at se heksen forsøge at undvige flammerne. Eller røgen. Selv om bål og heks var dækket af med pressenning, osede det fælt, da der blev sat ild på.

Torge Petersen holdt båltalen. (Fotos: Peter Hansen)

Og heksen forsøgte at undvige ved at vælte ud af flammerne, men blev dog hurtigt kostet på plads igen. Der var sørget for overdækning, så man kunne nyde grillmaden i tørvejr, og alle fik en god aften ud af det.

ph

FREDERIKSSTAD I.

Bålet flammede flot og klart.

Bjørn Kasubke holdt båltalen.

Ind i mellem var det rart at kunne komme i ly. (Fotos: Chr. Rasmussen)

Flot fremmøde

[KONTAKT] Omkring 90 deltagere samlede årets sankthansfest på Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad. Om end det af og til dryppede, så man var glad for at kunne gå i læ under halvtaget i skolegården, var det dog også tørt nok til, at børnene kunne bage snobrød, bålet kunne brænde,

og man kunne flokkes om skoleleder Bjørn Kasubke for at høre hans båltale. Ud over bål og tale bød festen også på grillmad og var - som vanligt - godt besøgt. Og bålet flammede flot og klart.

ph

TØNNING I.

Ejderstederne flokkes i haven, hvor maleren Emil Nolde stod med sin Ada. Det er nok ikke lige så romantisk, men flot er det. (Foto: privat)

Udflugt til Nolde og Aventoft

[KONTAKT] At maleren Emil Nolde var glad for blomster, kan man lige nu opleve i Nolde-museets have i Søbøl/ Seebüll. At han også var glad for sin kone Ada, ser man af, at blomsterbedene på hver side af havens springvand er formet som et 'E' hhv. et 'A'.

Det og andet lærte deltagerne i Tønning Menighedspleje og Tønning SSFs guidede tur rundt i haven og på museet forleden.

"Og det på både tysk og dansk, da vi blev vist rundt af en i Danmark bosiddende tysk kunstner," fortæller Ejdersted-præst Mattias Skærved. "Vi så og hørte om mange billeder, også de umalede (som jo blev malet, da han var lyst i band af nazisterne), og fik endda 20 minutters ekstra rundvisning, som hun passende for en menighedsudflugt brugte på at fortælle om museets store alter- og bibelhistorie-billede."

Skrved videre: "De medbragte madpakker havde vi indtaget i skønt vejr i haven og efter rundvisningen var det af sted til besøg hos Aventoft Menighed, der ventede med kaffe og kage. De havde venligt sagt ja til at sørge for os i deres flotte menighedshus og vi fik sunget nogle gode sommersange. Nu venter vi bare på, at de gør gengæld og besøger os."

EGERNFØRDE SSF

Bornholm venter

[KONTAKT] Bestyrelsen for Egernførde SSF har ændret tilmeldingsfristen til distriktets sensommerudflugt til Bornholm 26.-29. september: Bindende tilmelding - også for SSF-medlemmer fra andre distrikter - skal være foretaget senest 28. august på tlf. 04351-2527.

Under udflugten til Danmarks solskinsø indkvarteres deltagerne på Hotel Hammersø med halvpension og blik over Opalsøen. Der er tilrettelagt et alsidigt program, som kan rekvireres pr. e-mail eller tilsendes pr. post.

Prisen for medlemmer er 349 euro pr. person i dobbeltværelse. Prisen for ikke-medlemmer er 399 euro. Tillæg for enkeltværelse er 60 euro. Ved tilmelding betales 50% af prisen på konto 3011 534, Union-Bank BLZ 21520100 eller kontant på sekretariatet. Minimum-deltagerantal er 35 personer. Yderligere informationer fås hos formand Fred Witt: ssf-egernfoerde@t-online.de hhv. 0172-6208135.

SLESVIG

Kniplinger på Slesvighus

[KONTAKT] SSF Slesvig Centrum-Nord indbyder til nostalgisk håndarbejdsdag lørdag den 29. juni kl. 10-16 på Slesvighus, denne gang omkring kniplinger.

Deltagelse koster 12 euro + materiale og forudsætter tilmelding senest i dag, torsdag, til Tasha Cooper, tlf. 04621 989766.

FREDERIKSSTAD II.

Et herligt sted. (Foto: Sina)

Sommer i Ejder Cafeen

[KONTAKT] Så gik Ejder Cafeen i Frederiksstad på sommerferie. Som altid sluttede de af hos Ejder Viking, og som altid - det er nogle dage siden - i strålende vejr og med mange deltagere. Bøgbussen gjorde omgivelserne farverige, og på terrassen var der som altid et flot kaffebord, der ventede. Igen og igen måtte der hentes kaffekopper, og kaffemaskinen havde Elly bare gang i, når ikke hun lige delte gratis is ud til store som små.

Elke havde bagt kage, som efterhånden har fået navnet kagen fra Ejder Viking.

Skønt at se så mange, enten ude på vandet eller med fødderne i vandet, skønt det endnu er koldt, men det skulle prøves.

Undertegnede siger på Ejder Cafeens vegne tusind tak for folks opbakning til årets arrangementer. God sommerferie til alle. Cafeen vender tilbage igen mandag den 26 august. Nu skal sommerferien nydes.

Jette

Og altid med redningsvest.

TØNNING II.

Sankthans-heksen lytter interesseret til Jörn Fischers båltales. (Fotos: privat)

Men nu er heksen fløjet og sidder sikker lunt og tørt over skyerne.

Ild og vand

[KONTAKT] Søndag aften fejrede SSF sankthans på Uffe-Sskolen i Tønning. Vejret var med folk, og det som både sol og regn. Heldigvis havde man i sidste øjeblik besluttet sig for at flytte festen fra sportspladsen til skolegården. Så slap folk også for at gå med gummistøvler. Vejret holdt sig nu ellers pænt den første time, hvor der blev serveret grillmad. Det holdt sig også pænt under aftenens båltales af næstformand i SSF Husum Amt Jörn Fischer fra Frederiksstad. Jörn mindedes ikke bare fortidens hekse og trolde, men mindede også om, at sankthans-fester var tidspunkter, hvor man mødte folk, man ikke så så tit, og hvor børnene kunne lege i trygge rammer og opleve bålet sammen med forældrene. Og så mindedes Jörn fra sit eget liv,

at han faktisk var født på Tønning sygehus – det kan han nu nok ikke huske – men adskillige onsdag og lørdag aftener sidenhen på det stedlige diskotek Mic Mac kunne han godt huske. Man kunne høre på tilhørerne, at det var der flere andre, der også kunne. Så skulle der synges: "Vi elsker vort land, men ved midsommer mest, når hver sky over marken velsignelsen sender". Det må man sige den gjorde. Store tunge dråber ramte de uddelte sangblade, og lige efter sangen tumlede vi som "som følet og lammet" ind under skolegårdens halvtag. Men med en godt portion tændvæske blev bålet tændt, og den flotte heks kunne komme til Bloksbjerg.

Mattias Skærved,
formand,
SSF Tønning

Tønning "frikirke" med Tordenskioldgarden ved klokkestabelen ved Uffe-Skolen. (Foto: privat)

Gudstjeneste for fuld musik

[KONTAKT] Skal der være fest, så lad der være fest. Det gælder naturligvis også årsfesterne i Sydslesvig. I Tønning havde Tordenskioldgarden, der altid besøger egnen i årsmødeweekenden, sagt ja til at spille til gudstjenesten. Det var festligt – Tordenskioldgarden spiller fløjter, trommer og hornmusik, og de begyndte endda med en fanfare. Vejret var skønt, og til overmål handlede dagens tekst om fest. Nemlig den, hvor en mand inviterer til fest, men ingen af hans venner vil komme, og så inviterer han bare alle og enhver. Så bliver der fest alligevel. Egentlig er det med årsfester på sam-

me måde. Nej, pyha, de inviterede fra Danmark kommer heldigvis, men samtidig kommer også alle og enhver. Undertegnede fik i hvert fald hilst på en del. Så fest, det var der. Det var der som sagt også til gudstjenesten. Deltagerne fik børnesangen "Tordenskiold" med fløjterne, og til slut spillede blæserne "Løvernes Konge" fra Disney-filmen af samme navn. Sikken fest – og sådan er der også i himlen, siger Jesus. Det må være derfor det hedder "basun-engle".

Mattias Skærved,
Ejdersted Præstekald

NY PERMANENT Udstilling

Sønderjylland i kejserens skygge

[KONTAKT] I mandags åbnede den nye faste udstilling på Sønderborg Slot om Sønderjylland under tysk styre 1864-1920. Udstillingen er den tredje faste udstilling, gennemført med støtte fra A.P. Møller-Fonden.

KEJSEREN

Stor og mægtig står kejser Wilhelm 1. på sin sokkel og ser ud over den nye udstilling. Tilfreds ser han ned på sin effektive administration og symbolerne på det tyske rige: ørne og faner. Men med bekymring ser han også dansksindede nordslesvigere, der nægter at aflægge ed til ham – eller nægter værnepligten. Og inde i den nærmeste stue ser han mellem plys og mahogny billeder af Frederik 7. og Dybbøl Mølle. Rundt om hjørnet ser han et samfund under modernisering, med jernbaner, telefon, industri og mejerier – og tilfreds ser han sine embedsmænd hårde kurs mod de dansksindede med fængslinger og udvisninger.

Men ser også til sin bekymring en stadig stærkere dansk bevægelse. Og han ser på støttepunkterne for den nye højsøflåde i Mørvig/Mürwik ved Flensborg og i Sønderborg som symboler på Tyskland som stormagt – men med bekymring ser han inde i rummet om 1. Verdenskrig sin "modpart": Figuren af "landstormmanden" fra Sønderborg, der skulle samle skillingen sammen til den sidste desperate krigsførelse inden nederlaget.

STORHED OG FALD

Historien om Sønderjylland under tysk styre 1864-1920 er en historie om et riges storhed og fald. Det begynder som et rige, der i starten viser sig moderne og storsindet – men som i stigende grad vender sig mod nationalisme, oprustning og undertrykkelse. Man kan sige, at det tyske kejserrige vandt sine sejre, men på lang sigt tabte freden. For jo mere, man prøvede at gøre danske sønderjyder, polakker og elsassere til gode tyskere – jo stærkere blev modbevægelserne. Men også de danske i Sønderjylland

skulle igennem en proces. I første omgang nægtede de alt samarbejde med den nye stat og satte deres håb til en fremtidig folkeafstemning. Men da tiden under Tyskland viste sig at blive lang, vågnede erkendelsen af, at man måtte organisere sig demokratisk – som en aflægger af det nye Danmark.

Udstillingens hovedfigur: Den tyske kejser Wilhelm 1., der i årene 1890-1919 stod på Haderslev Torv.

Fra 1880 til 1914 organiserede de danske sønderjyder sig som et lille "forenings-Danmark" med alt fra vugge til grav. Samtidig blev alt efterhånden vurderet efter, om det var dansk eller tysk. Kun nogle få neutrale fælles områder blev til overs – f.eks. brandværn, ringridning og en gang imellem museer. Men så var der dem, der fandt, at andet var vigtigere: Arbejderbevægelsen i klassekampen – de indremissionske i Gud. Men fortællingen om Sønderjylland mellem 1864 og 1914 er også historien om en landsdel, der blev moderniseret – selv om den var "udkanternes udkant" i det tyske rige. Der kom jernbaner, telegraf og telefon, nyt landbrug med andelsmejerier, ny byggeskik og boligkultur. Byerne voksede med nye villakvarterer og arbejderboliger – og på landet

skød stationsbyer op, mens nye smalsporede Kleinbahn er snoede sig mellem hegn og diger.

MØRK OG SNÆVER

Udstillingen "Sønderjylland under tysk styre" er designet af arkitekt Poul Ingemann, der også skabte designet til udstillingen om "Folkeafstemning og genforening 1920", som åbnede for et år siden. Men hvor genforeningsudstillingen er lys og glad, er "Sønderjylland under tysk styre" mørk og snæver.

Montrerne står tæt, forbundet med snævre passager – og overalt breder den gamle maleteknik, ådringen, sit brune farveskær. Poul Ingemanns design er her inspireret af tidens borgerlige boligkultur, hvor alt skulle dækkes, af betræk og duge, billeder og paneler, stuk og løvefødder. Men den lidt trykkede stemning symboliserer også Nordslesvig, hvor to befolkningsgrupper så at sige var lukket inde med hinanden: De dansksindede i en stat, de ikke ønskede at tilhøre. Og de tysksindede i en stadig stigende angst for at blive mindretal i deres eget land.

Besværgende rejste de parter monumenter mod hinanden: Fra tysk side

I 1890'erne skærpede Tyskland kampen mod alle slags mindretal i riget. I Sønderjylland slog man til mod de danske "agitatorer", der forstyrrede freden. En af dem var redaktør P.A. Skovrø i Tønder, der i 1895 sad fire uger i fængsel bag denne dør for for nærmelse mod den lokale krigerforening. I hele den tyske tid haglede bøder og fængslinger ned over den danske presse i Sønderjylland.

byggede man kaserner og stadig større offentlige bygninger – og til sidst det kæmpestore Bismarck-tårn på Knivsbjerg. Og fra dansk side rejste man frimenighedskirker og forsamlingshuse – samtidig med, at ungdommen strømmede til de danske høj- og efterskoler nord for Kongeåen.

I 1914 fejrede det tyske rige 50-året for sejren på Dybbøl Banke med en sejrsmæssig fest i Sønderborg. Samtidig holdt de danske nordslesvigere deres hidtil største møde i Haderslev med deres leder H.P. Hanssen som hovedtaler. Få dage efter brød 1. Verdenskrig ud. Peter Dragsbo

Efter forbillede fra det øvrige Tyskland opstod frivillige brandværn op til 1914 i hele Slesvig-Holsten. Brandværnenes orkestre og møderne på de lokale kroer bidrog til populariteten – selv om man fra dansk side var bange for, at de var med til at "fortynde" folk. Brandværnene blev dog et af de få frirum, hvor den nationale strid spillede en mindre rolle.

AKTIV CAFE KEJTUM

Sild hjælper to-årig

[KONTAKT] Den knap to år gamle Berat på Sild lider af blodkræft, og for at hjælpe ham, var der forleden inviteret til en såkaldt typiseringsaktion for at finde et menneske med passende stamceller til Berat – men også andre. Da aktivisterne fra Aktiv Café Kejtum p.g.a. alder ikke mere må give stamceller, hjalp de på anden vis; de solgte hot dogs. Overskuddet herfra og

indsamlingen på klubbens fire års dag tidligere på året gav sammenlagt 900 euro, som Berats familie nu nyder godt af. Typiseringsaktionen blev noget af en sommerfest: 1200 mennesker fik tappet blod, og der blev samlet rundt regnet 50.000 euro ind, som næsten dækker udgifterne for typiseringen, der koster 50 euro pr. næse. Det blev en dejlig dag, hvor man mødte så

mange øboer som aldrig før. Aktiv-Caféen er glad og stolt over, at de kunne være med til at støtte en god sag. "Vi håber, at det lykkes at hjælpe Berat og ønsker ham og hans familie alt godt", siger Peter Petersen p.v.a. klubben.

FLENSBORGS GÅRDKULTUR/ HOFKULTUR

Verden gæster Flensborg

[KONTAKT] Arrangørerne bag Flensburger Hofkultur (Flensborgs gårdkultur) 19. juli – 18. august har igen i år inviteret hele verden til Flensborg:

Baxtalo (DK/S)

Fredag, 19. juli, 20:30 h
 Hof des Schifffahrtsmuseums, Schiffbrücke 39
 En ekspresiv dansk/svensk balkansekstet, som med frontfiguren, sangerinden Gunni Torp præsenterer de gamle sigøjnersange i en helt egen tolkning.

Elbtonal Percussion (D)

Lørdag, 20. juli, 20:30 h
 Hof des Schifffahrtsmuseums, Schiffbrücke 39
 Træfsikkert behersker de fire slagtojsspillere fra Hamborg den kreative "cross-over musik" beliggende mellem klassisk, jazz og verdensmusik, ny musik, rock & drum 'n' bass.
www.elbtonalpercussion.de

Christoph Dostal (A)

Tirsdag, 23. juli, 20:30 h
 Käte-Lassen-Hof, Holm 49-50
 Østrigeren Christoph Dostal opfører krimien „Der Knochenmann“ frit efter Wolf Haas.
 Ene mand spiller han alle romanens 10 roller. Kræver gode tysk kundskaber!
www.christophdostal.com

Pulsar Trio (D)

Lørdag, 27. juli, 20:30 h
 Pastoratshof, Südermarkt 16
 Med klaver, slagtøj og sitar skaber de tre musikere fascinerende klangkonstellationer.
<http://www.pulsartrio.de/>

Sina Nossa (D/P)

Søndag, 28. juli, 20:30 h
 Hof Borgerforeningen, Holm 17
 Fem portugisere, en brasilianer og en tysker grundlagde i 2005 Sina Nossa – på dansk: Vores Skæbne.
www.sinanossa.de

Ecco Meineke (D)

Onsdag, 31. juli, 20:30 h
 Braaschhof, Rote Straße 26 – 28
 Med succesforestillingen „Fake“ har Ecco Meineke, mangeårigt medlem af Münchner Lach- und Schieß-Gesellschaft, begået lidt af en genistreg. Kræver gode tysk kundskaber!
www.ecco-meineke.de

Gårdkultur for børn
 Onsdag, 31. juli til fredag, 2. august 14-18.
 Marienkirchhof

Håndværkermarked for børn, der vil afprøve gammelt håndværk. Alle tre dage kl. 15 er der børnekultur: Onsdag, 31. juli fører Thomas Pohle børn fra 3 år ind i vidunderskoven. Torsdag, 1. august inviterer Grünschnabel til spil-med-koncert for hele familien, og fredag, 2. august inviterer søulken kaptajn Flunke på en tur over de syv verdenshave. Gratis adgang.

Mo & Ulf (D)

Fredag, 2. august, 20:30 h
 Roter Hof, Rote Straße 14
 Monica Casal og Ulf Meyer. Hun, født og opvokset i Guatemala, kanadisk statsborger, nu havnet i Nordtyskland, lidenskabelig sangerinde. Ulf Meyer tilføjer jazzen og de nordiske folkelementer.

Netnakisum (A)

Lørdag, 3. august, 20:30 h
 Roter Hof, Rote Straße 14
 Uden nogen form for skyklapper kaster Claudia, Marie-Therese og Dee-Linde sig virtuost ud i en musikalsk ballanceakt mellem klassik, folklørlitistik, jazz, schlager og orkesterværker.
www.netnakisum.at

Nanne Emelie (DK)

Onsdag, 7. august, 20:30 h
 Hof der Dansk Centralbibliothek, Norderstraße 59
 Nanne Emelie – det danske svar på Norah Jones. Hendes musik er ikke begrænset af gængse genrekasser - og netop derfor rammer Nanne den musikalske nerve hos publikum. Samarbejds koncert med SSF.
www.nanneemelie.com

Das Geld liegt auf der Fensterbank, Marie (D)

Fredag, 9. august, 20:30 h
 Brasseriehof, Große Straße 42-44
 Wiebke Eymess og Friedolin Müller er duoen „Das Geld liegt auf der Fensterbank, Marie“ („Nøglen ligger under måtten, Marie“) og føler sig på hjemmebane, hvor kabaret og comedy mødes. Kræver gode tysk kundskaber.
www.aufderfensterbank.de/

Danske Nanne Emelie.

Pinkspots fra Tyskland.

Pink Spots (D)

Lørdag, 10. august, 20:30 h
 Hof der Union-Bank, Große Straße 2

Septettens musikalske show-program genopliver big band-æraens glamourøse og vilde tider. Med tre-stemmig jazzsang, fræk sexappeal og et ordentligt skud ironi, lokker sangerinderne Hot Spot, Lolly Spot og Beauty Spot helt nye toner ud af kendte standards.

Karazol (D/PL)

Onsdag, 14. august, 20:30 h
 Hof der Marienburg, Marienstraße 6
 Karolina Trybala (voc, perc.) og Silvio Schneider (guit.) fremtryller virtuost og atmosfærisk en pulserende klangmosaik med elementer fra Østeuropa, Orienten og Vesten.
www.karazol.de

Arne Jansen Trio & Ulf Meyer (D)

Fredag, 16. august, 20:30 h
 Hof des Schifffahrtsmuseums, Schiffbrücke 39
 Har man først én gang lyttet til den flensborgske guitarspiller Arne Jansen, er det vanskeligt at løsrive sig fra hans helt personlige guitar tone. Som gæstemusiker har Arne Jansen inviteret sin gamle guitarlærer Ulf Meyer.
www.arnejansen.com

Murmure (F)

Lørdag, 17. august, 20:30 h
 Hof des Schifffahrtsmuseums, Schiffbrücke 39
 Et helt nyt format. Duoen har opfundet en ny cirkusteknik, en ny danseform og med den en ny måde at opleve verden på: Den vertikale dans. Hængende i et langt reb danser de.

PaBaMeTo (D)

Søndag, 18. august, 11:00 h
 Krusehof, Rote Straße 22
 Bag navnet gemmer sig de to tvillingebrødre Pay Bandik Nonn og Melf Torge Nonn, tilsammen 36 år gamle. Som folk-duo fremtryller de med kontrabas, klarinet, saxofon og en række andre instrumenter, egne kompositioner som blandes med folk-klassikere, klezmermelodier og jazzelementer.
www.myspace.com/anjapraest

Billetsalg:
 Reservation ikke mulig via telefon eller mail, brug: www.flensburger-hofkultur.de.
 Forsøgssteder: sh:z-Kundencenter, Nikolaistraße 7, turistinformation, Rote Straße 15-17, Moin Moin, Am Friedenshügel 2, og via ReserviX. Restbilletter kan købes ved indgangen fra kl. 19.
 Elever, studerende und kontanthjælpmødtagerer får 50% rabat mod legitimation.
 Danske kroner modtages.
 Klik på www.flensburger-hofkultur.de og se det hele – også på dansk.

Dansk-svenske Baxtalo.